

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту
архітектури, будівництва та землеустрою
д.арх., професор

Вадім ВАДІМОВ
«10» квітня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
виконувач обов'язків ректора,
д.е.н., професор

Володимир ОНИЩЕНКО
«12» травня 2024 р.

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
Спеціальність 191 Архітектура та містобудування
Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Програма ухвалена на засіданні вченої ради Навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою

«09» квітня 2024 р., протокол № 17

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом до аспірантури Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для підготовки докторів філософії здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», правил прийому на навчання до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» у 2024 році.

Мета додаткового фахового вступного випробування зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» на освітньо-науковий рівень вищої освіти «доктор філософії» – виявлення відповідності знань, умінь і навичок вступників до аспірантури вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики зазначеної спеціальності. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування з метою попередньої оцінки відповідності знань та вмінь вступника встановленим вимогам.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії вступники до аспірантури повинні мати ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі загальних нормативних («Філософія науки», «Методи сучасних наукових досліджень в архітектурі та містобудуванні», «Інформаційні технології у практиці наукових досліджень» тощо) та спеціалізованих фахових дисциплін.

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма додаткового вступного фахового випробування охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатись в аспірантурі Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» з метою здобуття освітньо-наукового рівня «доктор філософії» зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Програма має міжпредметний характер, охоплюючи ключові аспекти таких нормативних дисциплін: «Теорія архітектури», «Історія архітектури», «Архітектура будівель і споруд», «Містобудування», «Дизайн архітектурного середовища». Модулі програми відповідають компетенціям, для виконання яких має бути підготовлений магістр (спеціаліст). Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на поняттях, категоріях, концепціях, принципах соціально-

поведінкових наук та їх застосуванні задля вирішення комплексних проблем в галузі архітектури та містобудування. Вступне випробування проводиться у письмовій формі, триває 2 академічні години (90 хв.) і складається з трьох відкритих теоретичних завдань.

При підготовці до вступного випробування рекомендується користуватися інформаційними джерелами, наведеними у кінці програми.

2. ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІН

МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ АРХІТЕКТУРИ

Архітектура і природа, природне середовище і природні чинники в архітектурі. Архітектура і суспільство, соціальна і економічна обумовленість архітектурної і містобудівної діяльності.

Принципи архітектурної композиції. Засоби гармонізації архітектурної форми (тектоніка, ритм, пропорційність, масштабність, організація освітлення, колір і фактура поверхонь і тому подібне). Поняття стилю і його еволюція. Проблеми традицій і новаторства, національного і інтернаціонального в архітектурі.

МОДУЛЬ 2. ІСТОРІЯ АРХІТЕКТУРИ

Архітектурні епохи і напрями. Формування історичних стилів. Генезис і еволюція архітектурних форм, планувальні та об'ємно-просторові закономірності їх формування. Особливості планувальної і просторової організації, композиційні і художні особливості. Типологічні особливості будівель. Композиційні прийоми. Тектонічні особливості споруд. Розвиток архітектури в ХХ ст.: конструктивізм, неостилі, модернізм, постмодернізм, хай-тек. Розвиток архітектурного формотворення. Етапи, закономірності і особливості розвитку світової архітектури. Особливості побудови об'ємно-просторових композицій.

МОДУЛЬ 3. АРХІТЕКТУРА БУДІВЕЛЬ І СПОРУД

Створення оптимальних умов для здійснення соціальних, функціональних, духовних і естетичних потреб людини і суспільства. Методологічна система вивчення будівель і споруд. Проблеми архітектурно-художньої композиції будівель. Вплив традицій на об'ємно-планувальні і конструктивні структури будівель і споруд. Вплив функціональних і технологічних процесів, фізіологічних і психологічних чинників на формування внутрішніх просторів. Функціональні частини будівель та розміри приміщень. Економічні чинники і їх зв'язок з об'ємно-просторовим, конструктивним і естетичним рішенням будівель і споруд.

МОДУЛЬ 4. МІСТОБУДУВАННЯ

Розвиток поселень і територій в контексті стійкого розвитку. Оптимізація використання територій міських і сільських поселень, приміських зон. Соціальні,

економічні, екологічні обґрунтування містобудівних рішень. Підвищення ефективності містобудівних рішень. Шляхи формування і розвитку містобудівних утворень. Реконструкції і модернізації містобудівних утворень. Принципи і прийоми містобудівної композиції.

МОДУЛЬ 5. ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Класифікація систем дизайну. Дизайн внутрішніх просторів. Міський дизайн. Ландшафтний дизайн. Формування архітектурного середовища: ергономічні, екологічні, соціально-психологічні, та ін. аспекти. Гармонізація архітектурного середовища. Світло-тіньовий та колірний дизайн внутрішніх і урбанізованих просторів. Монументально-декоративне і декоративно-прикладне мистецтво. Предметне наповнення внутрішніх і урбанізованих просторів. Фітодизайн, аквадизайн і інформаційний дизайн внутрішніх і урбанізованих просторів. Ландшафтна архітектура. Формування екологічно стійких культурних ландшафтів. Основи ландшафтно-композиції. Прийоми формування просторів міських і сільських поселень, що озеленюють території.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Користування довідниками та іншою допоміжною літературою не дозволяється. Додаткові фахові вступні випробування оцінюються за шкалою «зараховано» / «незараховано». Вступник, що отримав «незараховано» до складання вступних фахових випробувань та випробувань з іноземної мови не допускається.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання відповідей на питання у білетах

Оцінка	Критерій
Зараховано	Надана повна відповідь на поставлені запитання, або відповідь з незначною кількістю помилок
Не зараховано	Знання з питань програми відсутні; вміння використовувати прийоми, способи та інструменти управління не виявлені

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Білоконь Ю.М. Управління розвитком територій. Планувальні аспекти / За ред. І.О.Фоміна. - К: Укрархбудінформ, 2002. – С. 154.
2. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019-К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – (Державні будівельні норми).
3. Лаврик Г.І. Основи системного аналізу в архітектурних дослідженнях і проектуванні: Підручн. – К.: КНУБА, Українська академія архітектури, 2002.
4. Макухін В.Ф. Методологічні основи проектування житлових районів крупних міст – К., 1993.
5. Фомін І.О. Основи теорії містобудування: Підручник. Інститут змісту і методів навчання. КНУБА. - К.: Наукова думка, 1997. – С. 191.
6. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: Навч. Посібник. – Львів: Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2010 – 608 с.
7. Тимохін В.О. Основи дизайну архітектурного середовища : Підручник / Тимохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В. та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 400с.

Розробник:

Доцент кафедри архітектури
будівель та дизайну, к.арх.

Володимир НІКОЛАЄНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми,
завідувач кафедри АБтаД, д.арх., проф.

Володимир НІКОЛАЄНКО

Методист відділу аспірантури

Ніна ГАХ

Проректор з наукової роботи та
міжнародної роботи, д.т.н., проф.

Олена СТЕПОВА